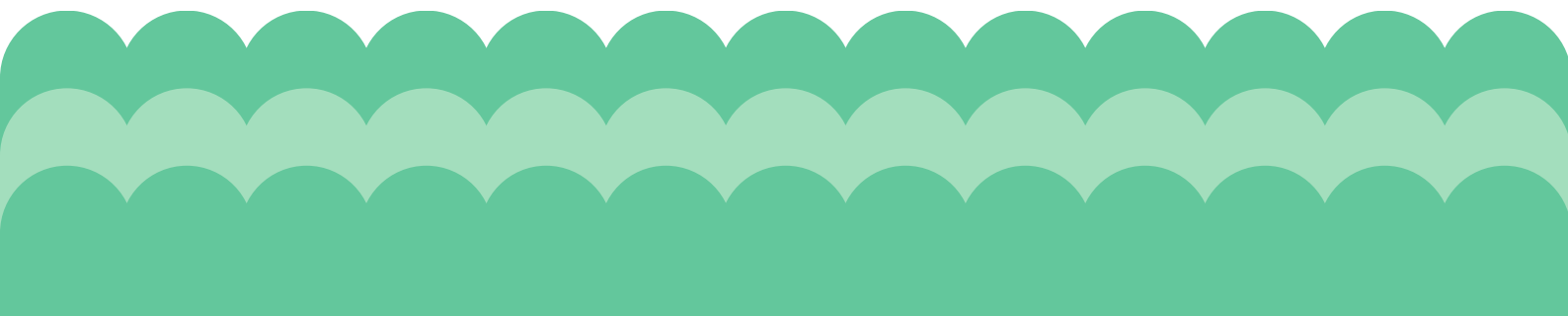

Hyvinvoinnin palvelualue

Talousarvioluonnos 2022 ja talousohjelma 2022-2025

Hyvinvointilautakunta 22.9.2021

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin palvelualue	3
Keskeiset palvelut	3
Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-2025	3
Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-2025	8
Sitovat taloustavoitteet.....	8
Investoinnit	9
Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut	9

Hyvinvoinnin palvelualue

Keskeiset palvelut

Hyvinvoinnin palvelualueen tehtävänä on edistää ja vahvistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Teemme työtä ennakoimalla, ohjaamalla ja voimavaroja oikein kohdentamalla. Ihmisten osallisuus on työssämme tärkeässä roolissa, samoin järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö.

Palvelualue koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä ja sen toteutumista seuraavaa hyvinvointikertomusta. Hyvinvoinnin palvelualueen palvelut organisoidaan uudella tavalla vuoden 2022 alusta.

Palvelualueen johto huolehtii tiedon tuottamisesta laajasti hyvinvointiin liittyen sekä koordinoi palvelualueen palvelupistettä.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2022-2025

Pääministeri Marinin hallitusohjelman tavoitteena on ”hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, jolloin Suomi on entistä tasa-arvoisempi ja yhdenvertaisempi maa, jossa luottamus lisääntyy ja jokainen ihminen on arvokas.” Järvenpään kaupunkistrategiassa tavoitellaan hyvää elämää ja turvallista arkea.

Iäkkäiden kuntalaisten määrän kasvu ja voimakas muuttoliike tuovat haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistäville palveluille. Valtaosalla nuorista menee hyvin, mutta valtakunnan tasolla arvioituna 10–15 prosenttia nuorista voi huonosti. Hallitusohjelmaan on kirjattu useita nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden vahvistamiseen tähtäviä toimenpiteitä.

Hallituksen työllisyystavoite ja siihen kytkeytyvät keinot tulevat vaikuttamaan suoraan tai välillisesti kuntiin. Työvoimapalvelujen rahoitus- ja palvelurakennemuutos merkitsee työllisyys- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun siirtymistä kunnille vuoden 2024 aikana.

Eduskunnan edellyttämä (TrVM 6/2018) selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista valmistui keväällä 2021. Selonteon esitykset vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja kytkevät kotoutumisen edistäminen laajasti osaksi hallituskauden muita uudistuksia. TEM käynnistää kotoutumislain kokonaisuudistuksen. Selonteossa esitetään kotouttamispalveluiden kokonaisvastuun siirtämistä kunnille.

Hallituksen esitys koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista vuoden 2023 alusta, on hyväksytty eduskunnassa 23.6.2021.

Vapaa-aika- ja harrastuspalveluiden alueella hallitusohjelma painottaa väestön liikunnallisen kokonaisakiivisuuden kasvua kaikissa ryhmissä sekä erityisesti lasten ns. harrastustakuuta ja harrastamisen ja liikkumisen mahdollisuutta kaikille lapsille koulupäivän yhteydessä.

Kulttuurin ja taiteen merkitystä korostetaan ja niiden saavutettavuutta pyritään hallitusohjelmassa vahvistamaan.

Hyvinvoinnin palvelualueella kuvataan palveluverkko ja sen keskeiset muutostarpeet, sisältäen palvelut, tuotantotavat ja tilat. Muuntojoustavien tilojen sekä uusien tilankäytön toimintatapojen ja -järjestelmien käyttöönotolla voidaan turvata myös yhdistysten toimintaedellytyksiä jatkossa. Erilliskysymyksenä valmistellaan pääosin yhdistysten käytössä olevien tilojen yhteiskäyttöä,

vanhoista kiinteistöistä luopumista ja ulosvuokrattavien tilojen vuokrausperiaatteita. Kaupungin avustuksiin tuodaan lisää läpinäkyvyyttä ja yhtenäiset kriteerit.

Koronavirus on vaikuttanut merkittävästi talouteen ja sillä on ollut vaikutusta palvelujen järjestämiseen, yleisötapahtumiin ja yhdistysten toimintaedellytyksiin. Todennäköisesti vaikutukset jatkuvat vuoden 2022 aikana.

Johto

Palvelualueen johto koordinoi palvelualueen yhteisiä kehittämistoimia. Vuoden aikana tärkeimpinä kokonaisuuksina on tiedon tuottamisen lisäksi palveluverkkosuunnitelman toteuttamisen aloittaminen sekä Perhelä 2023 -projektin loppuun saattaminen palvelualueen näkökulmasta.

Järvenpää haluaa olla edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämässä, mikä tarkoittaa poikkihallinnollisten, monialaisten hyte-perusrakenteiden vahvistamista, uudenlaisten menetelmien käyttöönottoa, viestinnän ja tiedolla johtamisen tehostamista sekä aktiivista toimintaa verkostoissa.

Palvelualue koordinoi ja huolehtii laajan hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 toteutuksesta ja seurannasta. Keusoten ja kuntien alueellista yhteistyötä jatketaan vahvistamalla erityisesti Keusoten ja kaupungin palveluketjujen toimivuutta. Sote-uudistukseen valmistaudutaan tiivistämällä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimia alueellisesti. Vastuuvirkahenkilönä kokonaisuudessa on hyte-johtaja.

Palvelualueen palvelut

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut jatkavat vuonna 2022 Harrastamisen Järvenpään mallin, sekä toisen asteen koulunuorisotyön kehittämistä. Koronan vaikutuksia nuorten hyvinvointiin seurataan erityisesti ja toimenpiteitä havaittuihin ilmiöihin toteutetaan monialaisessa verkostoyhteistyössä.

Järvenpään Opisto

Järvenpään Opiston toiminta siirretään Kansakoulunkatu 1 kiinteistöstä pääasiassa kaupungin koulujen yhteyteen rakennuksessa alkavan remontin takia. Opiston hallinto siirtyy Mankalan koulun moduuliin ja palvelee siellä asiakkaita ainakin vuoteen 2023 saakka. Vuoden 2022 aikana laaditaan Opistolle tilasuunnitelma, jonka tavoitteena on varmistaa Opistolle pysyvämmät ja tarkoituksenmukaisemmat tilat toiminnan tueksi niin päivä- kuin iltaopetusta varten. Etäopetusta ja sen eri pedagogisia muotoja kehitetään edelleen.

Järvenpään Opisto suunnittelee osaamisperusteisesti laadittuja ja arvioituja opintokokonaisuuksia ja tarjoaa niitä kaupunkilaisille, myös heikommassa asemassa olevat huomioiden. Opiston toiminta ja kurssit tukevat yksilöllisiä opintopolkuja tarjoamalla mm. opiskelijoille ja työssäkäyville vaihtoehtoisia tapoja saada opintosuorituksia. Matalan kynnyksen kurssit ja opintojen ohjaus antavat mahdollisuuden useammalle heikommassa asemassa olevalle kuntalaiselle päästä mukaan tavoitteelliseen toimintaan ja sitä kautta löytää oman polun opiskelemaan ja työelämään. Kehittämistoimintaa rahoitetaan hankerahoituksella.

Kotoutumispalvelut

Kunnassa asuvien maahanmuuttajien määrä kasvaa, mutta korvausten piirissä olevien kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden määrä todennäköisesti laskee vuonna 2022, sillä

pandemian aikana turvapaikanhakijoiden Suomeen saapuminen on vähentynyt merkittävästi. Valtion laskennallisten korvausten määrä vähenee nykyisestä tasosta. Tarkkojen lukujen esittäminen on haasteellista, koska se perustuu kunnassa asuvaan korvausten piirissä olevaan henkilölukuun. Muuttoa kuntaan ja pois kunnasta tapahtuu kuukausittain. Suomen pakolaistilanteessa voi tapahtua nopeita muutoksia maailman tilanteen muuttuessa. Korvauksien avulla on ylläpidetty kotoutumisen alkuvaiheen asiakaspalvelua, joka palvelee kaikilla taustoilla kuntaan saapuvia maahanmuuttajia. Jos valtioneuvoston selonteon toimenpide-ehdotukset kokonaisvastuun siirtymisestä kunnille toteutetaan, se edellyttää resurssien lisäämistä tulevaisuudessa. Keski-Uudenmaan kunnat tekevät yhteistyötä alueellisen ohjaus- ja neuvontapalvelun käynnistämiseksi ja edelleen kehittämiseksi 2022 TEM:n hankerahoituksella. Tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistä ohjausta ja neuvontaa kunnallisen palvelun tueksi.

Lapsiperheiden palvelut

Korona aika on edistänyt digitalisen palvelun käyttöönottoa lapsiperheiden hyvinvoinninhajauksessa. Digitalinen palvelu vakiinnutetaan osaksi palvelua, lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Osana hyvön palveluverkkosuunnitelmaa arvioidaan lapsiperheiden palveluiden tilatarpeet, joissa huomioidaan kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä Keusoten sekä kunta- ja yhdistystoimijoiden kanssa.

Osaamis- ja työllisyyspalvelut

Osaamis- ja työllisyyspalvelut edistävät oppivelvollisuusiän ylittäneiden henkilöiden osaamista ja työelämään siirtymistä ja pyrkii siten ennaltaehkäisemään työmarkkinoilta syrjäytymistä. Keskeiset palvelut ovat Vaikuttamon neuvonta- ja ohjauspalvelut ja ammatillinen työpajatoiminta. Etsivä nuorisotyö siirtyy Hyvinvoinnin palvelualueen sisällä nuorisopalvelujen alaisuuteen.

Työllisten ja avoimien työpaikkojen määrä Suomessa lisääntyy, mutta pandemian vaikutukset voivat näkyä pitkään eri aloilla. Vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä ja sen aiheuttamista kustannuksista kasvaa edelleen. Työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisvastuun siirron valmistelu käynnistyy, mikä edellyttää tiivistä valmistelua yhteistyössä Työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden sidosryhmien kanssa. Muutos edellyttää myös henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä mahdollisia uusia resursseja.

Työllisyysvaikutusten ennakoarviointi otetaan osaksi koko kaupungin päätösten vaikutusten ennakoarviointimallia.

Yhteisöpalvelut

Tehtävänä on tarjota ja koordinoita sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa ja ehkäisevää päihdetyötä. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyörakenteita 3. ja 4. sektorin kanssa sekä tukea vaikuttavien ja hyvinvointieroja kaventavien toimintamallien toteuttamista erilaisten kumppaneiden ja kuntalaisten kanssa.

Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkkosuunnitelmassa on huomioitava eri yhteisöjen hyvinvointia edistävän toiminnan tarvitsemat tilat.

Toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan laajuudessa ja laadussa tulee ottaa huomioon Järvenpään väestönkasvu ja hyvinvoinnin tarpeet, erityisesti ikääntyneiden osalta. Toiminta perustuu hyvinvointitietoon ja hyvinvointivaikutusten arviointiin.

Järvenpää-talo

Kaupallisten toimijoiden toimintavaikeuksien seurauksena Järvenpää-talon konsertti- ja muu tapahtumatoiminta tulee olemaan normaalia selvästi vähäisempää suunnittelukauden alussa. Oletettavaa on, että syyskaudella 2022 tilanne palautuu lähemmäksi normaalia.

Järvenpää-talon osalta suunnittelukauden alkupuolella talo toimii kaupungin konsernipalveluiden toimipisteenä. Jakson loppupuolella, Perhelän toimitilojen valmistumisen myötä, tilat palautetaan alkuperäiseen käyttöön eli asiakkaille vuokrattaviksi tiloiksi ja henkilökunnan käyttöön. V. 2023 alkava PTS:n mukainen jaksotettu peruskorjaus sovitetaan talon toiminnan mahdollistaen. Hyvinvoinnin palveluverkon valmistumisen kautta saadaan näkymä kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden tilojen käytölle suunnittelukauden aikana ja pitkälle sen jälkeen. Varsinkin Järvenpää-talon osalta PVS on toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävä.

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto on vuosina 2022–2023 alueen laaja-alaisin ja monipuolisin musiikkioppilaitos. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta kehitetään erityisesti syventävien opintojen osalta ja oppilasmääriä kasvatetaan. Maaliskuussa 2022 Järven helmi -musikaali kokoaa yhteen kaikki taiteen perusopetuksen toimijat Järvenpäässä. Lisäksi kaikille avoimia, maksuttomia elävän musiikin konserttien tarjontaa rikastetaan ja monimuotoistetaan. Lisäksi kehitetään musiikkiopiston monimuoto-opetusta, etäopetuskäytänteitä ja laajaa sidosryhmäyhteistyötä yritysten ja yhdistysten kanssa.

Kirjastopalvelut

Monipuolisia, eri asiakasryhmille suunnattuja kirjastopalveluita toteutetaan kirjastolain ja kaupungin strategisten linjausten mukaisesti sopeuttaen palvelutuotanto resurssikehykseen.

Kirkes-yhteistyötä edelleen tiivistämällä, Kirkes- ja Ratamo -kirjastokimppojen yhteistyön syventämismahdollisuuksia kartoittamalla 2021-22 sekä valtakunnallisia kirjastopalveluiden kehittämishankkeita mahdollisuuksien mukaan hyödyntämällä pyritään osaltaan turvaamaan kirjastopalveluiden toimivuus toimintaympäristön muutoksissa. Avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmään siirtymistä selvitetään taloudellisista ja toiminnallisista näkökulmista.

Digitaalisiin palveluihin, sisältöihin ja e-aineistoihin panostetaan edelleen. Koulukirjastojen toiminnan kehittämistä jatketaan ja lukemista edistetään myös lapsi- ja aikuisryhmäohjauksin. Koronatilanteen salliessa kirjaston tiloja hyödynnetään monipuolisesti tapahtumatuotannossa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä kuntalaisten yhteisinä luku- oleskelu-, työskentely- ja ryhmätyötiloina.

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden osalta näkymä on edelleen hyvin epävarma koronan tuomien rajoitustoimien osalta. Varsinkin alkuvuosi 2022 on tuskin vielä esitystoiminnan ja tapahtumatuotannon osalta samankaltainen kuin ennen pandemiaa.

Kulttuuripalvelut toteuttavat monimuotoisia ja saavutettavia kulttuurisisältöjä ja osallistuu ja toteuttaa eri kehittämishankkeita kaupungin sisäisesti ja laajoissa verkostoissa. Yhteistuotannot ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa nousee suurempaan rooliin kuin aiemmin

Tapahtumapalveluiden ja kaupunkikulttuurin kehittäminen strategisten tavoitteiden mukaisesti on edelleen painopisteenä. Toiminnan tarkoitus on lisätä tapahtumien määrää ja sitä kautta edistää Järvenpään yhteisöllisyyttä, imagoa tapahtumakaupunkina sekä vahvistaa Järvenpään aluetaloutta.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta ohjaavat kaupungin strategiaan pohjautuvat Liikkumishjelma 2021–2024 sekä syksyllä 2021 päätettävä Liikuntaolosuhdeverkoston kehittämissuunnitelma 2021–2035. Liikuntapalveluiden tehtävänä on järvenpääläisten liikkumisen edistäminen ja tätä kautta hyvinvoinnin lisääminen tarjoamalla mahdollisuuksia matalan kynnyksen liikkumiseen ja harrastamiseen sekä liikunta- ja elintapaneuvontaan.

Liikuntapalvelut toteuttavat toimintaansa poikkihallinnollisesti. Vahva ylikunnallinen yhteistyö, sekä yhteistyö 3. sektorin kanssa jatkuu. Poikkihallinnollisuuden ja laajan yhteistyön kehittäminen mahdollistaa monipuoliset ja helposti saavutettavat liikuntapalvelut. Osana taloudellisia liikkumavaratoimenpiteitä selvitetään liikuntapaikkojen huolto- ja ylläpitotoimintojen mahdollista ulkoistamista.

Museopalvelut

Taidemuseon saavutettavuutta parannetaan ilta-aukioloaikojen käyttöönotolla sekä siirtymällä kokoelmien osalta valtakunnalliseen digitaaliseen tietovarantoon (Finna). Suvirantaa voidaan alkaa avata täysimittaisena taiteilijakotimuseona Suvirannan museosuunnitelman (2021) ja museopuutarhasuunnitelman (2022) mukaisesti, jos kohde vapautuu yksityiskäytöstä ajanjaksolla. Avaaminen edellyttää investointeja infrastruktuuriin, taidehankintoihin sekä henkilöstöön. Villa Kokkonen voidaan avata taiteilijakotimuseokäyttöön museosuunnitelman (2021) mukaisesti. Villa Kokkonen käyttöönotto edellyttää kohtuullisia investointeja infrastruktuuriin, konservointiin, kalustehankintoihin ja henkilöstöön. Aholan perusnäyttelyn, tilojen sekä osin toimintakonseptin (ulosvuokrattu taiteilijan työhuone) uudistustyö alkaa, työhön haetaan ulkopuolisia avustuksia. Julkisen taiteen osalta museopalvelut jatkaa asiantuntijatyötä taidehankkeiden toteuttamiseksi. Lisääntyvä julkinen taide kaupungissa edellyttää investointeja julkisen taiteen huoltoon, ylläpitoon ja konservointiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-2025

Päivitetty vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2022	Kaupungin toimitilojen realisointi	Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkon mukaan toimiminen. Realisointilista, jonka mukaan turhista toimitiloista luovutaan. Tilojen yhteiskäyttöä tiivistetään. Vuokrattavien tilojen osalta toteutetaan aikaisemmin päätetyt toimet.	S4
	Kaupunkilaisten hyvinvointi on kaupungin kaiken toiminnan lähtökohta.	Kaupungin yhteisen hyvinvointisuunnitelman koordinointi ja sen toimeenpanon seuranta.	A1
	Keusoten ja kaupungin välinen yhdyspinta on selkeä ja toimiva.	Palvelupolut kuvataan suhteessa hyvinvointialueeseen. Yhteistyön tiivistäminen monialaisissa verkostoissa.	S2
	Kuntalaisten kokemus arjen turvallisuudesta kasvaa	Arjen turvallisuutta toteutetaan osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa. Yhteisen turvallisuuden tilannekuvan luomista kehitetään kaupungin toimijoiden sekä poliisin kanssa sekä kohdennetaan turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä tietoon perustuen.	A1
	Näkyvä ja yhteisöllinen juhluvuosi.	Tapahtumajärjestämisen sujuvoittaminen. Kaupunkilaisten ja tapahtumatuottajien tapahtumien lisääntyminen ja monipuolistuminen.	A2
	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Digitaalisten palvelujen lisääminen palveluissa niin, että ne ovat paremmin saavutettavissa. Myös alueellisten palvelujen mahdollisuutta tutkitaan.	A1
	Järvenpää on Keski-Uudenmaan vetovoimaisin kaupunkikeskus: - Vetää uusia asukkaita - Vetää/syntyy uusia yrityksiä	Hyvät palvelut ja palvelutarjonnan jatkuva kehittyminen, tunnettuus.	T2
	Palveluverkko vastaa kasvavan kaupungin asukkaiden eri elämänvaiheiden palvelutarpeeseen.	Palveluverkon päivittäminen ja käytäntöön vieminen.	A1

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova							
HYVINVOINNIN PALVELUALUE 1000 €	TP 2020	MTA 2021	Kehys 2022	2023	2024	2025	Yht. 22-25
Toimintatuotot	3 670	5 194	5 147	5 153	5 153	5 153	20 606
Toimintakulut	-18 493	-19 280	-19 344	-19 405	-19 531	-19 550	-77 830
Toimintakate ennen lisäoikeutusta	-14 824	-14 087	-14 197	-14 252	-14 378	-14 397	-57 224
<i>Lisäoikeutustavoite 2024-25</i>					440	440	880
Toimintakate	-14 824	-14 087	-14 197	-14 252	-13 938	-13 957	-56 344
<i>muutos-%</i>		-5,0 %	0,8 %	0,4 %	-2,2 %	0,1 %	

Hyvon budjettikehykseen esitetään vuonna 2019 tapahtuneen syöttövirheen johdosta oikaisua, jonka johdosta budjettikehyks kasvaa v. 2021: 367 te, v. 2022: 739 te ja v. 2023: 600 te. Oikaisua ei ole huomioitu tässä taulukossa.

Investoinnit

Irtaimistoinvestoinnit	TPE 2021	INV 22	INV 23	INV 24	INV 25	Summa
Aineelliset	250	150	115	150	200	865
Aineettomat		95	103			198
Yhteensä	250	245	218	150	200	1063

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Hyvinvoinnin palvelualueen tavoitesuoritteet ja -tunnusluvut määritetään tuotteistuksen edistyessä.